

Täysistunto

Torstai 7.10.2021 klo 15.59—19.15

2.2. Suullinen kysymys lasten ja nuorten mielenterveyspalveluista (Mia Laiho kok)

Suullinen kysymys SKT 169/2021 vp

Suullinen kyselytunti

Ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne: Mennään seuraavaan kysymykseen. — Edustaja Laiho, olkaa hyvä.

Keskustelu

16.29 **Mia Laiho kok:** Arvoisa puhemies! Korona-ajalla on ollut valtavia vaikutuksia suomalaisten mielenterveyteen. Palveluihin oli jo ennen koronaa kohtuuttoman vaikea päästä, ja niihin pääsy on kriisiytynyt entisestään koronan aikana. On sekä taloudellisesti että inhimillisesti kestävämpiä, jos mielenterveysongelmat jäävät hoitamatta. Erityisen huolissani olen lapsista ja nuorista. Tuoreimman kouluterveyskyselyn mukaan nuorten ahdistus- ja masennusoireilu lisääntyi viime keväänä huomattavasti koronaa edeltävään mitaukseen verrattuna. Jos mitään ei tehdä, edessämme on vielä valtavampi mielenterveyden kriisi. Kysynkin ministeri Kiurulta: Millaisiin toimiin aiotte ryhtyä, jotta erityisesti lapset ja nuoret saavat avun mielenterveysongelmiin? Miten aiotte vahvistaa palveluiden saatavuutta, kun olette siirtämässä vielä koulupsykologit ja -kuraattorit kunnista hyvinvointialueiden palvelukseen osana sote-uudistusta?

Ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne: Ministeri Kiuru, olkaa hyvä.

16.30 **Perhe- ja peruspalveluministeri Krista Kiuru** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Olen useasti tässä salissa sanonut kokoomukselle, joka monta kertaa pyörittää tätä samaa väitettä, että psykologit ja kuraattorit lähtisivät johonkin kouluista — tai ainakin vihjeitä siihen suuntaan sanotaan — että näin ei ole. Ne henkilöt, jotka tekevät lasten ja nuorten parissa tätä työtä, pysyvät siinä yhteisössä. Se, kuka on tulevaisuudessa työnantaja, vaihtuu nyt kunnan tai kuntayhtymän näkökulmasta hyvinvointialueeksi, mutta työtä tehdään siellä, missä sitä on tehty ennenkin aivan samalla porukalla, ja toivoisin, että tästä tosiasiaista pidettäisiin kiinni. [Ben Zyskowiczin välihuuto]

Muutoin yhdyin edustaja Laihon huoleen. Meidän iso vuosikymmenen taakkamme on se, että me olemme liian myöhään heränneet suomalaisessa yhteiskunnassa mielenterveysongelmiin niin aikuisten kuin nuorten ja lasten osalta. Minusta on tärkeää, että tässä hallituksen ohjelmassa otettiin tähän jämäkkä ote. Me olemme jo silloin ensimmäisenä hallituksen syksynä aloittaneet lasten ja nuorten psykiatristen [Puhemies: Aika!] menetelmien käyttöönoton, nimenomaan kouluissa etupäässä, [Puhemies: Kiitoksia!] ja puhun siitä kohta lisää.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 111/2021 vp

Ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne: Ministeri Andersson.

16.32 **Opetusministeri Li Andersson** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Kiitoksia edustaja Laiholle tästä erittäin tärkeästä kysymyksestä. On hienoa, että tätä aihetta käsitellään kyselytunnilla.

Hallitus on tänään valtioneuvoston istunnossa hyväksynyt eduskunnan käsittelyyn lakiesityksen, jolla luodaan sitovia mitoituksia oppilas- ja opiskelijahuollon palveluihin. Me siis ohjaamme yhteensä 29 miljoonaa euroa pysyvää rahoitusta lisää, jotta me saadaan suomalaisiin kouluihin ja oppilaitoksiin entistä enemmän koulupsykologeja ja koulukuraattoreita, [Eduskunnasta: Hienoa!] juuri siitä syystä, että haluamme huolehtia siitä, että tätä tukea on olemassa lasten ja nuorten arjessa ja että erityisesti nyt koronan jälkimainingeissa voidaan huolehtia siitä, että kaikki lapset ja nuoret saavat tarvitsemansa tuen mahdollisimman sujuvasti ja helposti.

Ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne: Kiitoksia. — Pyydän nyt niitä edustajia, jotka haluavat esittää lisäkysymyksiä, ilmoittautumaan painamalla V-painiketta ja nousemalla seisomaan. — Edustaja Laiho, olkaa hyvä.

16.33 **Mia Laiho kok** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Mielenterveysongelmat ovat merkittävimpiä syitä työelämän sairauspoissaoloille ja työkyvyttömyydelle. Menetystä työpanoksesta koituvat menetykset yhteiskunnalle ovat miljardeja euroja vuodessa inhimillisistä kustannuksista puhumattakaan.

Tänään tulee 717 päivää kuluneeksi siitä, kun eduskunnalle luovutettiin kansalaisaloite terapiatakuusta. Hallituspuolueiden edustajat ovat kuitenkin vastustaneet aloitteen käsittelyä toistuvasti sosiaali- ja terveystieteiden valiokunnassa. Mielenterveyttä pidetään kyllä esillä juhlapuheissa, mutta hallituksen teot terapiatakuun toteuttamiseksi puuttuvat. Kysyisinkin ministeri Kiurulta: oletteko tuomassa eduskuntaan hallituksen esityksen terapiatakuusta, kun hallituspuolueiden edustajat ovat jarruttaneet tämän yli 50 000 kansalaisen allekirjoittaman kansalaisaloitteen käsittelyä eduskunnassa jo lähes kaksi vuotta?

Ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne: Ministeri Kiuru, olkaa hyvä.

16.34 **Perhe- ja peruspalveluministeri Krista Kiuru** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Kyllä Terapiatakuun ja sen ison kansalaisliikkeen tavoitteet ovat aivan yhtenäiset sen linjan kanssa, jota hallitus on jo toteuttanut ja jota me tulemme toteuttamaan tällä hallituskaudella. Aivan olennaista on nyt alkuun myöntää, että me emme voi yhteiskunnassa ajatella, että me hoitaisimme vain näitä psykiatrisia vaivoja. Me joudumme hoitamaan sekä psykiatrisia että fyysisiä vaivoja, eli kyllä molempia vaivoja, psyykkisiä ja fyysisiä, pitää hoitaa, ja se tarkoittaa isompaa investointia. Me hallitusohjelmassa varauduimme siihen, että terapiatakuuta laajennetaan niin, että siihen otetaan myös fyysiset vaivat mukaan. [Paula Risikon välihuuto] Siksi hoitotakuu lähtee siitä, että sekä fyysiset että psyykkiset vaivat tulevat tämän takuun piiriin. Ihmisillä on ensinnäkin mahdollisuus tulla hoidon piiriin seitsemän päivän kuluessa kiireettömästi ja saada myöskin vaivansa hoidetuksi. Se on hoitotakuu, ja tämä esitys tullaan antamaan.

Ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne: Edustaja Sirén, olkaa hyvä.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 111/2021 vp

16.35 Saara-Sofia Sirén kok (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Tämä on äärimmäisen tärkeä ja vakava keskustelu, ja kokoomus nostaa tätä esille, koska vaikka salissa jatkuvasti puhutaan asian tärkeydestä, niitä varsinaisia päätöksiä ei ole tehty vaan päinvastoin asian käsittelyä on vastustettu eduskunnan valiokunnan käsittelyssä. [Vasemmalta: Ei ole vastustettu!] Kokoomus on sitoutunut terapiatakuun toteuttamiseen ja osoittanut sille määrärahat vaihtoehtobudjeteissaan jo useampana vuonna ja tulee esittämään myös tulevassa vaihtoehtobudjetissaan. Miksi hallitus on vastustanut terapiatakuun käsittelyä ja edistämistä eduskunnassa?

Ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne: Pääministeri, olkaa hyvä.

16.36 Pääministeri Sanna Marin (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Ministeri Andersson tässä aikaisemmin hyvin kuvasi sitä, että juuri tänään viimeksi me olemme päättäneet kohdentaa merkittävästi lisärahoitusta esimerkiksi koulupsykologi- ja koulukuraattoripalveluihin eli niille lapsille ja nuorille, jotka näitä palveluita tarvitsevat. Tämä on konkreettinen asia asian eteenpäinviemiseksi. Kuten ministeri Kiuru tässä kuvasi, me tulemme toteuttamaan hoitotakuun, jonka sisällä myös mielenterveyden palvelut tulevat hoitotakuun piiriin. Eli tätä asiaa kyllä edistetään, on edistetty koko ajan, ja tämä lakiesitys tul-laan eduskunnalle antamaan.

On myös hyvä huomata, että tämä hallitus on toteuttanut erittäin tärkeän sosiaali- ja terveydenhuollon uudistuksen, joka on ollut useiden hallitusten pöydällä vuosikausia. Nyt hallitus on tämän vienyt maaliin ja eteenpäin, ja tammikuussa käymme sitten hyvinvointialuevaalit, joilla valitaan tulevat päättäjät käsittelemään meidän kaikkien tärkeitä sosiaali- ja terveydenhuollon palveluita. [Ben Zyskowitz: Se ei paranna hoitoonpääsyä, tämä hal-lintouudistus! — Vasemmalta: Kyllä parantaa!]

Ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne: Ministeri Kurvinen.

16.37 Tiede- ja kulttuuriministeri Antti Kurvinen (vastauspuheenvuoro): Herra puhe-mies! Keskustelu mielenterveysongelmista ja mahdollisuuksista päästä terapiapalveluiden piiriin on äärettömän arvokasta. Ja kun tämä kysymys lähti liikkeelle erityisesti nuorten ti-lanteesta, niin koen, että nuoriso- ja opiskeluasioista vastaavana ministerinä minun on syy-tä asiaa hieman kommentoida.

Korona on kurittanut erityisesti nuoria ja opiskelijoita, niitä jälkiä korjataan pitkään. Siksi hallitus onkin käyttänyt nyt rahoja 6 miljoonaa tänäkin vuonna opiskelijoiden hyvin-vointihankkeisiin, joita järjestetään jokaisessa korkeakoulussa. Tämä hanketyö jatkuu, se on erittäin merkittävää.

Lisäksi mielestäni pitäisi myös keskittyä enemmän mielenterveysongelmien ennaltaeh-käisyyn. Lasten ja nuorten kohdalla siinä isona tekijänä on se, että lapsilla ja nuorilla on ka-vereita, mielekästä tekemistä, tulee itsetuntoa vahvistavaa toimintaa. Siksi hallitus onkin toteuttamassa harrastamisen Suomen mallin, jossa on jo tällä hetkellä mukana suurin osa suomalaisista kunnista. Siinä taataan jokaiselle lapselle ja nuorelle mahdollisuus koulupäi-vän yhteydessä [Puhemies koputtaa] yhteen mieluisaan harrastukseen.

Ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne: Edustaja Kiuru, Pauli, olkaa hyvä.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 111/2021 vp

16.38 **Pauli Kiuru kok** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa herra puhemies! Psykologipalvelut ja nuorten pääsy hoitoon nopeasti ovat äärimmäisen tärkeitä. Samaan aikaan, kun te lupaatte, että nämä palvelut paranevat, terapiatakuu ei etene. Siitä on ihan selvät faktat sosiaali- ja terveysvaliokunnasta — siellä on äänestetty. Ja se tekee tämän erityisen, sanoisin ko, kiusalliseksi, että samaan aikaan kunnissa hallituspuolueiden jäsenet tekevät valtuustoaloitteita terapiatakuun saamisesta milloin mihinkin kuntaan. Eli sitä kautta hallituspuolueiden edustajat haluavat ikään kuin kertoa, että terapiatakuu on tärkeä, mutta täällä sitten taas jarrutatte sitä.

Ja ministeri Kurviselle: Toitte tämän ennaltaehkäisyn hyvin esiin. Se on todellakin tärkeää. Harrastusten pariin pitää päästä, liikunnan ja kulttuurin. Korona-aikana moni nuori on tipahtanut kulttuurista pois, ja nyt liikuntarahoja ollaan nipistämässä. Ministeri Kurvinen, miten vastaatte tähän haasteeseen?

Ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne: Ministeri Kurvinen, olkaa hyvä.

16.39 **Tiede- ja kulttuuriministeri Antti Kurvinen** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! On aivan totta, kuten edustaja Kiuru totesi, että meillä on tällainen drop out -ilmiö, pois harrastuksista jättäytymisen ilmiö, selvästi käynnissä lapsilla ja nuorilla. Voi sanoa, että jopa kokonaisia ikäluokkia on jäänyt pois esimerkiksi liikuntaharrastuksista. Ja kun on tämä harrastamisen Suomen malli, jossa kysytään lapsilta ja nuorilta, mitä he haluaisivat harrastaa, niin sieltä tulee aika yllättäviä vastauksia. Ne eivät ole välttämättä kansanedustajille ekana mieleen tulevia. Siellä on eläinkerhoa, siellä on kokkikurssia ja ohjelmointia ja vastaavaa. Se vastaa tähän osaltaan. Olen koko ajan käymässä vuoropuhelua eri lajiliittojen ja Olympiakomitean kanssa siitä, miten saamme entistä paremmin lapset ja nuoret takaisin urheilu- ja liikuntaharrastusten pariin. Siihen tarvitaan kuntia, kansalaisyhteiskuntaa ja valtiota.

Arvoisa puhemies! Edustaja viittasi myös vähenevään rahoitukseen sivistyssektorilla. Se pitää paikkansa, koska rahapeliongelman suitsimiseksi Veikkaus tulouttaa vähemmän rahaa, ja tätä varten toimii parlamentaarinen ryhmä. Siinä avainroolissa, kun kysymys on parlamentaarisesta ryhmästä, ovat oppositiopuolueet. [Puhemies huomauttaa ajasta] Toivon kokoomukselta ja perussuomalaisilta rakentavaa suhdetta Veikkauksen rahoitukseen.

Ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne: Edustaja Juvonen, olkaa hyvä.

16.40 **Arja Juvonen ps** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa herra puhemies! Meille perussuomalaisille on erittäin tärkeää, että terapiatakuu tuodaan. Meille on tärkeää se, että se tuodaan hoitotakuun yhteydessä, ja me perussuomalaiset kansanedustajat olemme sosiaali- ja terveysvaliokunnassa nostaneet tämän lukuisia kertoja esille. Jos te tuotte hoitotakuun, niin tuokaa myös terapiatakuu siinä rinnalla. Ihmisten on saatava apua.

Meidän perussuomalaisten mielestä kiusaaminen niin kouluissa kuin työpaikoilla on saatava loppumaan, ja siihen ihmisen pahaan mieleen ja hätään, mikä tällaisista kohtaamisista syntyy, on saatava apua.

Olette tuomassa nyt tämän hoitotakuun, ja kysyisinkin, mitä se käytännössä tarkoittaa. Jos minulla on paha mieli ja minä tulen hakemaan itselleni apua, niin kuinka pian pääsen esimerkiksi terapiapalveluihin? Silloin kun ihmisellä on huono olla, hän tarvitsee heti sen avun. Pääseekö lääkäriille, vai onko vastaanotto kenties hoitajalle, minne ohjataan? Kuinka

Pöytäkirjan asiakohta PTK 111/2021 vp

paljon kohdennatte resursseja [Puhemies koputtaa] elikkä rahaa tähän hoitotakuuseen ja terapiatakuuseen?

Ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne: Kiitoksia. — Ministeri Kiuru, olkaa hyvä.

16.41 Perhe- ja peruspalveluministeri Krista Kiuru (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Oli tärkeätä, että edustaja kysyi tästä hoitotakuusta, sisältääkö se terapiatakuun. Olen tässä salissa viimeksi eilen, kun keskustelimme mielenterveysongelmista, todennut, että hallitus päätti jo hallitusohjelmassa, että ei riitä pelkkä terapiatakuu, vaan meidän kunnianhimomme taso on nyt sillä tasolla, että me tavoittelemme sitä, että jokainen suomalainen pääsee kiireettömästi seitsemässä päivässä hoitamaan joko psyykkisen tai fyysisen vaivan. Hoidon tarpeen arvioinnista aika alkaa kulkemaan, ja hoidon tarve pitää arvioida yhteydenotosta samana päivänä. Näin lähtökohta on se, että olipa vaiva sitten kehossa tai mielessä, niin tämä sama palvelu koskee kaikkia. Me emme ole jääneet odottamaan, toisin kuin täällä monet edustajat ovat vihjanneet, [Ben Zyskowicz: Te olette vastustaneet!] että tätä tehdään vasta ajurina, joka tulee lainsäädäntöön, vaan tätä hoitotakuuta [Puhemies koputtaa] on tällä hetkellä toteutettu jo sotien sisältöhankeissa.

Ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne: Kiitoksia. — Edustaja Lindén, olkaa hyvä.

16.42 Aki Lindén sd (vastauspuheenvuoro): Arvoisa herra puhemies! Käydäänpä nyt tämä terapiatakuuasiala läpi. Jo tuon laajan kansalaisaloitteen johdannossa todetaan, että terapiaa pitää tarjota mielenterveyden ongelmissa ja potilas tai hänen omaisensa ottaa ensin yhteyden terveyskeskukseen, jossa arvioidaan hänen tilanteensa. Tällä hetkellä sakkaa voimakkaasti tämä yhteydenotto ja pääsy terveyskeskuspalvelun piiriin. Muun muassa kotikaupungissani Turussa se on aivan katastrofaalisella tasolla, ja sitä toimintaa ovat vuosikymmenet siellä johtaneet ja edelleen johtavat kokoomuspuolueen edustajat. [Eduskunnasta: Ohhoh!] Kysymys on siitä, että täytyy ensin saada yhteys terveyskeskukseen ja sen takia tämä terapiatakuu on sidottava tiiviisti tämän muun hoitotakuun yhteyteen. Kysynkin nyt ministeriltä: missä aikataulussa me olemme saamassa tämän hoitotakuun, jonka osa on tämä terapiatakuu?

Ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne: Ministeri Kiuru, olkaa hyvä.

16.43 Perhe- ja peruspalveluministeri Krista Kiuru (vastauspuheenvuoro): Puhemies! Budjettiriihessä tehtiin todella päätös, että nyt tämä tulee, ja tämän kuun loppuun mennessä aikataulu selviää. Käsitlemme asiaa ensi viikolla ministeriryhmässä. Kuinka nopeasti tämä esitys on eduskuntaan tulossa, se selviää tämän kuun loppuun mennessä.

Edustaja on aivan oikeassa. Nostetaanpa kissa pöydälle: meidän nykyisellä kunta- tai kuntayhtymätasolla, jotka palvelut järjestävät, puuttuu lievien ja keskivaikeiden mielenterveysongelmien hoito lähes kokonaan. Ei tämä ole uusi asia. Tähän halutaan puuttua sillä, että me saamme perusterveydenhuollossa nämä psyykkiset palvelut toimimaan. Me emme jääneet odottamaan vain sitä, että eduskunta säätää lopulta ajurin siihen, että kaikkien pitää noudattaa tätä hoitotakuuta, vaan me lähdimme siitä, että sisältöuudistuksella sotessa laitetaan tämä asia kuntoon. Hallituksen aloittaessa 43 prosenttia kunnista ja kuntayhtymistä

Pöytäkirjan asiakohta PTK 111/2021 vp

pystyi viikon hoitotakuuseen. Tällä hetkellä [Puhemies koputtaa] 64 prosenttia kunnista ja kuntayhtymistä pystyy tähän samaan. Eli sisältöuudistus on toteutunut.

Ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne: Kiitoksia. — Edustaja Autto, olkaa hyvä. [Jukka Gustafsson: Hallitus tekee enemmän kuin oppositio — Naurua]

16.45 Heikki Autto kok (vastauspuheenvuoro): Arvoisa herra puhemies! On todella huolestuttavaa, että suomalaisten lasten ja nuorten mielenterveys järkkyy, ja valitettavasti viime vuosina olemme joutuneet näkemään Suomessa emme vain kiusaamistapauksia kouluissa vaan todellista kouluväkivaltaa. Samaan aikaan kuulemme poliisilta tietoa myös siitä, että nuoret jopa jengiytyvät väkivaltaisiksi jengeiksi. Jos yhteisössä on tällainen väkivallan uhka, niin on aivan selvää, että kyllä se nuoren ihmisen mieltä järkyttää, ja siksi kysynkin: mihin toimenpiteisiin hallitus aikoo ryhtyä näiden mielenterveyttä järkyttävien asioiden juurisyiden kitkemiseksi pois, niin että ne eivät tule osaksi suomalaista yhteiskuntaa?

Ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne: Ministeri Andersson, olkaa hyvä.

16.46 Opetusministeri Li Andersson (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Tämä hallitus on myös toteuttanut laajan toimenpideohjelman kouluväkivallan ja koulukiusaamisen ehkäisemiseksi, joka on valmisteltu useiden ministeriöiden yhteistyönä. Siihen ovat osallistuneet opetus- ja kulttuuriministeriön lisäksi sosiaali- ja terveysministeriö, oikeusministeriö ja myöskin sisäministeriö. Tämän toimenpideohjelman kautta on myöskin annettu nyt eduskunnan käsittelyyn parhaillaan sivistysvaliokunnan käsittelyssä oleva lainsäädäntöpaketti, jolla myöskin annetaan koulujen rehtoreille ja opettajille nykyistä laajempi toimivalta puuttua kiusaamistapauksissa.

Koulukiusaamisen ehkäisemiseksi ja kouluväkivallan ehkäisemiseksi näen myös äärimmäisen tärkeänä, että voidaan turvata riittävät henkilöstöresurssit siellä koulujen jokapäiväisessä arkisessa työssä. Oppilas- ja opiskelijahuollon palveluiden parantamisen lisäksi hallitus on myöskin antanut kunnille ja toisen asteen koulutuksen järjestäjille ylimääräisiä korona-avustuksia yhteensä yli 200 miljoonaa, [Puhemies koputtaa] minkä tarkoitus on, [Puhemies: Kiitoksia!] että koulut voivat palkata lisää henkilöstöä vastaamaan tähän oppilaiden tarpeeseen.

Ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne: Edustaja Purra, olkaa hyvä.

16.47 Riikka Purra ps (vastauspuheenvuoro): Arvoisa herra puhemies! Kelan psykoterapiassa käy vuosittain jopa 60 000 ihmistä. Siinä on tarkoitus kuntouttaa eli ylläpitää työ- tai opiskelukuntoa, ja se on siinä hyvin tuloksellista. Nyt täällä hallitus on useaan kertaan maininnut tulevan sote- ja hyvinvointialueuudistuksen, kuinka se ikään kuin parantaa näitä mielenterveyspalveluita, mutta toisenkinlaisia näkökulmia on. Monikanavarahoituksen purkamisen yksi riski on se, että kun rahat annetaan yleisesti, niin niitä ei sitten tullakaan käyttämään mielenterveyspalveluiden korjaamiseen ja varsinkaan tähän psykoterapiaan. Jos tämän terapian rahoitus ja järjestäminen siirtyy aluetasolle, niin on riski, että se ei enää kohdistu oikein, ja psykoterapiaan on kuitenkin lakisääteinen oikeus. Kysynkin hallitukselta: varmistatteko, että Kelan kuntoutuspsykoterapia säilyy ja pysyy Kelan vastuulla?

Pöytäkirjan asiakohta PTK 111/2021 vp

Ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne: Ministeri Sarkkinen, olkaa hyvä.

16.48 Sosiaali- ja terveysministeri Hanna Sarkkinen (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Kuntoutuspsykoterapia todella on käytetty ja toimiva menetelmä. Toki ongelma siinä usein on se, että ei välttämättä löydetä terapeutteja eikä päästä myöskään näiden kuntoutusjaksojen alkuun.

Arvoisa puhemies! Meillä on tämä monikanavarahoituksen purkamistyöryhmä nyt parlamentaarisesti käynnissä, eli asiaa pohditaan eduskuntapuolueiden kesken, ja uskon, että hallitus tekee sen pohjalta vastuullisia valintoja. En usko, että yksikään eduskuntapuolue toivoo, että toimivaa järjestelmää romutetaan, mutta ratkaisut tehdään myöhemmin.

Lisään tähän sen, että työllisyystoimien kannalta mielenterveys on keskeinen kysymys. Työkyvyttömyyseläkkeiden suurin syy tällä hetkellä ovat mielenterveysongelmat. Hallitus on käynnistänyt työelämän mielenterveysohjelman, jonka tavoitteena on ennaltaehkäistä [Puhemies koputtaa] ja vähentää mielenterveysongelmia ja tukea niiden ennaltaehkäisyä työelämässä.

Ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne: Kiitoksia. — Myönnän vielä alkuperäisen kysymyksen esittäjälle edustaja Laiholle kysymyksen. — Olkaa hyvä.

16.49 Mia Laiho kok (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Olemme kuulleet täältä vastaväitteitä sille, että terapiatakuun etenemistä ei oltaisi estetty, ja näin ei siis ole. Eli kyllä tämä pitää varsin hyvin paikkansa. Siitä on äänestetty valiokunnassa ja sen etenemistä on estetty. Nyt tänä aikana, kun tämä aloite on seissyt melkein kaksi vuotta, meillä ovat mielenterveysongelmat pahentuneet tässä maassa. Me ei voida jäädä odottamaan hoitotakuuta, jossa on hyvä tavoite — seitsemän vuorokautta aikaa päästä terveyskeskukseen — mutta joka ei vielä anna hoitoa. Se ei takaa mitään muuta kuin sen, että pääsee terveysasemalle jonkun vastaanotolle. [Leena Meri: Niin, ja vasta seitsemässä päivässä!] Kysynkin ministeri Kiurulta: miten tässä hoitotakuussa määritellään se, että asiakas saa oikeasti myös hoitoa eikä ole kyse vain siitä, että kirjataan papereihin merkintä, [Puhemies koputtaa] että potilas on vastaanotettu?

Ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne: Ministeri Kiuru, olkaa hyvä.

16.50 Perhe- ja peruspalveluministeri Krista Kiuru (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Ilman sarvia ja hampaita on kyllä hyvä todeta, että tuntuu, että tällä hallituskaudella on käännetty uusi lehti mielenterveysongelmien korjaamisessa. [Timo Heinonen: Viesti kentältä: pahenee ongelmat!] Ensimmäistä kertaa pitkään aikaan suunnitelmallisuus on a ja o. Aloitettiin mielenterveysstrategialla, joka valmistui heti alkuvuodesta 2020. Tiedetään, mitä ollaan tekemässä vuoteen 2030 mennessä. Käynnistettiin iso sosiaali- ja terveydenhuollon sisältöreformi. Päinvastoin kuin te täällä todistitte, olen juuri todistanut myös lukujen valossa, että me olemme pystyneet parantamaan hoitoonpääsyä [Timo Heinonen: Nuorten mielenterveysongelmat pahenee!] 43 prosentista 64 prosenttiin sisältöuudistuksella, ja siellä tärkein ajuri on se, että lasten ja nuorten mielenterveysongelmien hoidon saatavuuden pitää parantua. Kyllä kunnissa ja kuntayhtymissä on tehty todella paljon jo tähän asti, mutta niin kuin totesin, me tarvitsemme myös eduskunnasta ajurin, jotta myös se loppuporukka tulee tämän tekemään, ja se on tehtävä. Me satsaamme mielenterveysstra-

Pöytäkirjan asiakohta PTK 111/2021 vp

tegian toteuttamiseen tällä hallituskaudella [Puhemies koputtaa] 60 miljoonaa euroa ja sote-keskusten [Puhemies: Aika!] osalta 43 miljoonaa euroa. Eilen kokoomus ehdotti 35 miljoonan panostusta.

Kysymyksen käsittely päättyi.